

АГРАРНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

№ 05 (52) 2015р.

/електронне інформаційне видання/

ПОШИРЮЄТЬСЯ
БЕЗКОШТОВНО

▶ «АГРАРНИЙ БЮЛЕТЕНЬ»
НАДАВ ЯКІСНУ
промо-підтримку Клубу
експортерів України
на «Агропром-2015»

▶ ЯК ЗРОСТАЮТЬ ЦІНИ У
ВАЛЮТІ НА ЗЕРНОВІ ТА
олійні культури, добрива та
пальне

стор.5

▶ БУДЕМО СІЯТИ!
Або як зустрічають весну
запорізькі аграрії

стор.8

▶ ФЕРМЕРИ ЗАПОРІЗЬКОЇ,
Миколаївської, Одеської та
Херсонської областей отримають
допомогу від Канади

стор.14

▶ ЕФЕКТИВНА СІВОЗМІНА
в органічному землеробстві:
сутність, правила та принципи

стор.27

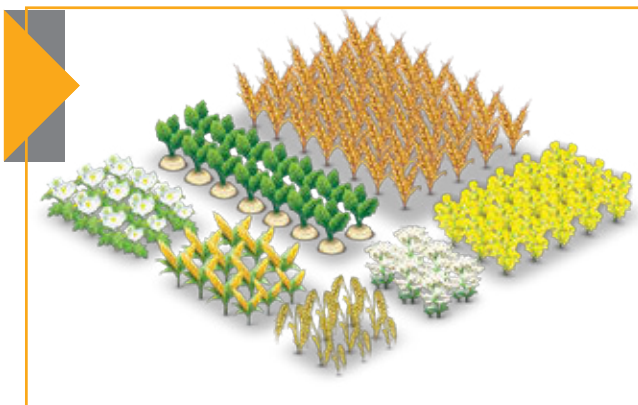
стор.9

ЗМІСТ

СКАСУВАННЯ ЛІЦЕНЗІЙ — РЕЗУЛЬТАТ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО АГРОСЕКТОРУ.....	3
ПРОДАЄТЬСЯ ПРОМИСЛОВА БАЗА У М. ВАСИЛІВКА.....	3
ЛІДЕР МОЛОЧНОЇ ГАЛУЗІ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ ОТРИМАВ ПОЧЕСНУ ВІДЗНАКУ В КИЄВІ.....	4
МЕЛІТОПОЛЬСКИМ АГРАРІЯМ НЕ ВИСТАЧАЄ КОШТІВ НА ПОСІВНУ.....	5
ЯК ЗРОСТАЮТЬ ЦІНИ У ВАЛЮТІ НА ЗЕРНОВІ ТА ОЛІЙНІ КУЛЬТУРИ, ДОБРИВА ТА ПАЛЬНЕ.....	5
ДИНАМІКА ЦІН НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКУ ПРОДУКЦІЮ.....	6
БУДЕМО СІЯТИ! АБО ЯК ЗУСТРІЧАЮТЬ ВЕСНУ ЗАПОРІЗЬКІ АГРАРІЇ.....	8
«АГРАРНИЙ БЮЛЕТЕНЬ» НАДАВ ЯКІСНУ ПРОМО-ПІДТРИМКУ КЛУБУ ЕКСПОРТЕРІВ УКРАЇНИ НА «АГРОПРОМ-2015».....	9
ЗАПРОШУЄМО НА ВЕЛИКОДНІЙ ЯРМАРОК!.....	11
II МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ «РОЗВИТОК АПК НА ЗАСАДАХ РАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ».....	11
XV СПЕЦІАЛІЗОВАНА ВИСТАВКА-ЯРМАРОК «УКРАЇНА АГРАРНА-2015».....	12
МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС ФОРУМ SUBF-2015.....	12
VII МІЖНАРОДНИЙ КОНГРЕС «ПРИБУТКОВЕ СВИНАРСТВО».....	13
XXVII МІЖНАРОДНА АГРОПРОМИСЛОВА ВИСТАВКА «АГРО-2015».....	13
ФЕРМЕРИ ЗАПОРІЗЬКОЇ, МИКОЛАЇВСЬКОЇ, ОДЕСЬКОЇ ТА ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ ОТРИМАЮТЬ ДОПОМОГУ ВІД КАНАДИ.....	14
ПОДАТОК НА НЕРУХОМЕ МАЙНО, ВІДМІННЕ ВІД ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ.....	15
ЕФЕКТИВНА СІВОЗМІНА В ОРГАНІЧНОМУ ЗЕМЛЕРОБСТВІ: СУТНІСТЬ, ПРАВИЛА ТА ПРИНЦИПИ.....	17
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЛАГОПОЛУЧЧЯ ГАЛУЗІ БДЖІЛЬНИЦТВА	22

ЕФЕКТИВНА СІВОЗМІНА В ОРГАНІЧНОМУ ЗЕМЛЕРОБСТВІ: СУТНІСТЬ, ПРАВИЛА ТА ПРИНЦИПИ

Рослини різних видів поглинають з ґрунту різні речовини. Коли не відбувається чергування культур, ґрунт виснажується. На поверхні, як і в самому ґрунті, накопичуються патогенні мікроорганізми, що викликають захворювання вирощуваної культури.

Ці мікроорганізми, а також зимуючі форми шкідників на наступний рік з більшою силою атакують рослини.

Сівозміна передбачає:

1. Визначення черговості культур в часі та просторі на підставі перспективного плану розвитку господарства, для чого необхідні відповідні системи обробітку та підвищення родючості ґрунту.

2. Сівозміна сприяє:

- підвищенню врожайності;
- розширенню біорізноманіття;
- підвищенню родючості ґрунту та її збереженню;
- регулюванню рівня поширення хвороб, кількості шкідників і бур'янів;
- створенню кормової бази для тваринництва.

Ефективним є правильно спланована та послідовно здійснювана сівозміна, яка повинна бути спланована з урахуванням конкретних умов.

При плануванні сівозміни фермер повинен враховувати:

- ґрунтово-агрокліматичні умови місцевості;
- особливості вирощуваних рослин;
- співвідношення площ культур на орних землях;
- потребу в кормах;
- виробничі потужності;
- ринкові аспекти.

Сівозміна повинна бути ретельно запланована,

кожен крок продуманий. Спланована і чітко дотримувана сівозміна має перевагу в тому, що дозволяє призвести калькуляцію одержуваних кормів, своєчасно підготувати насіння, забезпечити ґрунт азотом у результаті обробітку бобових культур, узгодити попередні та наступні культури. Всередині жорстко спланованої сівозміни є достатньо можливостей для варіювання. Наприклад, можна замінити озимі зернові культури яровими, поміняти одні види зернових на інші, змінити частки культур у межах збірних клинів.

В якості першого кроку:

доцільно так скласти клини, щоб для кожної ланки сівозміни призначалася приблизно однакова площа. Якщо у господарстві є землі з різним бонітетом (показником родючості ґрунту), то це передбачає поділ сівозміни на дві та більше ротацій.

Другим кроком є:

визначення необхідного кормового клину, тісно пов'язаного з площею сінокосно-пасовищних угідь. Навіть у випадку високої частки сінокосно-пасовищних угідь на орній площі необхідно передбачити обробіток (кормових) бобових культур для збагачення ґрунту азотом і гумусом.

Третій крок:

визначення так званих «комерційних культур» тобто культур, які користуються попитом.

Четвертий крок:

при розподілі головних культур необхідно враховувати основні правила формування структури сівозміни.

Основні правила формування структури сівозміни:

1. Частка бобових культур у сівозміні повинна становити 25%, а краще – 33%.
2. Принаймні, протягом одного року поля повинні знаходитися під кормовими культурами або зайняті однорічними кормовими травами (боротьба з бур'янами).
3. Як можна частіше використовують проміжні та підпокровні культури (бобові).
4. Позитивний вплив здійснює включення в

сівозміну коренеплодів (придушення бур'янів).

5. Додатково, рослини з раннім строком розвитку, включають у сівозміну після травосумішей, які пригнічують бур'яни.

6. У сівозміні чергують озимі й ярі зернові культури.

Одним з основних принципів сівозміни є чергування культур, що відносяться до різних ботанічних родин.

Це необхідно не тільки для запобігання ґрунтовтоми, але й тому, що, як правило, рослини з однієї родини мають однаковий набір шкідників і хвороб, що пошкоджують культури саме цього сімейства та не становлять великої небезпеки для інших родин.

Належність найбільш поширених культур до ботанічних родин

Ботанічні родини	Культури
Капустяні (хрестоцвіті)	Бруква, гірчиця листова, всі види капусти, крес-салат, редиска, редька, ріпа, турнепсу, хрін
Селерові (зонтичні)	Морква, пастернак, петрушка, селера, кріп, кмін, фенхель
Айстрові (складноцвіті)	Всі види салату, цикорій
Мареві	Буряк, мангольд, шпинат
Гарбузові	Огірки, кабачки, гарбуз, диня, цукіні, патисони
Цибулеві (лілійні)	Всі види цибулі, часник
Пасльонові	Томати, перець, баклажани, картопля
Бобові	Горох, квасоля, боби, сочевиця, соя, всі види конюшини, люцерни, люпин, еспарцет
Валеріанові	Валер'яніна овочева, валеріана лікувальна
Гречані	Ревінь, щавель, гречка
Тонконогі	Кукурудза та інші злаки

Органіка

Частка бобових культур у сівозміні повинна бути високою, оскільки бобові:

- накопичують в ґрунті азот і гумус у необхідній кількості;
- сприяють поліпшенню фізичних властивостей ґрунту (структури);
- стимулюють життєдіяльність ґрунтових

організмів.

Частка «коренеплодів» порівняно мала, оскільки вони:

- інтенсивно виснажують гумус;
- сприяють розвитку захворювань (наприклад, картопляної нематоди);
- вимагають великих витрат праці.

Коріння кукурудзи

включеної в сівозміну

не включеної в сівозміну

Кожен вид рослин має індивідуальні анатомічні та фізіологічні особливості, і кожна рослина по-різному впливає на ґрунт. У деяких довга коренева система, і такі рослини добувають поживні речовини з глибин ґрунту. Коріння інших рослин змінюють

хімічний та фізичний склад ґрунту, виділяючи специфічні речовини. Деякі рослини (наприклад, люцерна) залишають у ґрунті досить великі обсяги органічних залишків.

Зміна вмісту органічної речовини в ґрунті при обробленні різних культур

Оброблювані культури	Зміна змісту гумусу
Коренеплоди, овочі, олійні культури	Знижують вмісту гумусу в ґрунті
Зернові культури	Не змінюють вміст гумусу
Бобові культури, кормові злаки, луки, пасовища	Гумусоутворювачі

Особливо важливо підібрати таку послідовність вирощування рослин, коли для кожної наступної культури створюються необхідні для її розвитку ґрунтові умови.

Оцінка різних польових культур в якості попередників

	Попередники Культура	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Озима пшениця	X	+	X	X	+	X	X	X	+	*	*	+	+
2	Озиме жито	+	+	+	+	+	X	X	X	+	+	+	+	+
3	Озимий ячмінь	+	+	X	X	+	X	X	X	+	*	*	+	+
4	Ярий ячмінь	X	X	X	X	+	+	*	*	*	*	*	*	*
5	Овес	+	+	X	X	X	+	X	*	*	*	*	*	*
6	Соняшник	*	*	*	*	*	X	X	*	*	X	X	X	X
7	Цукровий і кормовий буряк	*	*	*	*	*	X	X	X	X	X	*	*	*
8	Кукурудза на зерно	*	*	*	*	*	+	+	*	*	*	*	*	*
9	Кукурудза на силос	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
10	Люцерна	*	*	*	*	*	X	X	X	X	X	X	X	X
11	Горох	*	*	*	*	*	X	*	*	*	X	X	X	X
12	Соя	*	*	*	*	*	X	*	*	*	X	X	X	X
13	Квасоля	*	*	*	*	*	X	*	*	*	X	X	X	X

Умовні позначення: * - гарний; + - припустимий; X - неприпустимі;

Правила користування таблицею:

У списку культур (колонка «культури» ліворуч) кожній культурі відповідає порядковий номер. Номерами у верхньому рядку («Попередники») відповідають ті ж культури, що і в лівій колонці. Обираємо потрібну культуру – наприклад, кукурудзу на зерно (їй відповідає порядковий номер 8) і припустимо нас цікавить яким попередником для цієї культури є наприклад соняшник (йому відповідає порядковий номер 6). Продовжуємо сходінку кукурудза на зерно (восьму) до перетину з колонкою під номером 6. У клітці на перетині восьмий рядки і шостий колонки стоїть знак «+» що, згідно умовним позначенням, означає «допустимий». Отже, соняшник є допустимим попередником для кукурудзи на зерно.

Розглянемо нижче варіанти сівозміни, які можна розглядати тільки як приклади. Не можна механічно переносити їх на конкретне господарство. Якщо відсутній достатній досвід складання плану сівозміни для конкретного господарства необхідно звернутися до фахівців за місцем проживання.

Молочно-тваринницьке господарство (сівозміна складається з 6 ланок):

1. Конюшиний-злакова суміш.

2. Конюшиний-злакова суміш.
3. Озима пшениця (підсів конюшини білої).
4. Овес / зернобобові культури / проміжна культура.
5. Картопля / кормовий буряк.
6. Озиме жито (підсів конюшиново-злакової суміші).

Свиновідгодівельний підприємство (сівозміна складається з 5 ланок):

1. Конюшиний-злакова суміш / пар, зайнятий однорічними кормовими травами.
2. Озима пшениця (підсів конюшини білого).
3. Вівсяно-горохова суміш.
4. Зернобобові культури (боби, горох, люпин); підсів райграсу.
5. Озимий ячмінь / овес.

Господарство, що не займається утриманням худоби (сівозміна складається з 3 ланок):

1. Однорічні кормові трави (боби, конюшина олександрійська, конюшина перевернута, райграс).
2. Озима пшениця (можливий підсів конюшини білої).
3. Жито / овес / картопля.

Приклад сівозмін для присадібного овочівництва
(після суніці як сидерат рекомендована суміш жита та люпину)

	I рік	II рік	III рік	IV рік	V-VII рік
1 грядка	капуста білокачанна	морква	кінські боби	картопля	суніця
2 грядка	капуста червонокачанна	пастернак	нут		
3 грядка	капуста савойська	козелець (чорний корінь)	солодкий горох	чину	
4 грядка	капуста кольорова	буряк столовий	квасоля кущова	цукіні	
5 грядка	капуста броколі	лук	кукурудза	патисони	
6 грядка	капуста брюссельська	селера	квасоля шпалерна	топінамбур	
7 грядка	капуста кольрабі	цибуля-пирій	перець	нут	
8 грядка	бруква	мангольд (листовий буряк)	огірки	чечевиця	
9 грядка	редис	петрушка	томати	горох	
10 грядка	редька	часник	кабачки	гарбуз	

Рекомендується використовувати класичний принцип побудови сівозмін на основі правильної організації території та оптимальної структури площ для конкретних ґрунтово-кліматичних умов кожного господарства. До сівозміни вводять культури з чергуванням за типом правильної плодозміни.

Спеціально для видання «Аграрний бюлетень»

Чайка Тетяна Олександрівна, кандидат економічних наук
доцент кафедри землеробства і агрохімії Полтавської державної аграрної академії
Пономаренко Сергій Володимирович, старший викладач кафедри екології,
охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування
Полтавської державної аграрної академії, Полтавський Клуб Органічного Землеробства

ЗАПРОШУЄМО ДО СПІВПРАЦІ!

«АГРАРНИЙ БЮЛЕТЕНЬ» - це єдине в Запорізькій області спеціалізоване електронне інформаційне видання для аграріїв.

Кожен випуск видання та щоденні додатки з моніторингом цін на сільськогосподарську продукцію розповсюджуються безкоштовно на електронні адреси тих, хто підписався.

Наразі кількість читачів налічує більш ніж 5000, серед них: великі, середні та дрібні сільгосппідприємства, зернотрейдери, представники влади та бізнесу, ЗМІ та інші.

ЗАПРОШУЄМО УСІХ ПРИЄДНАТИСЯ ДО НАШОЇ КОМАНДИ!

Ми пропонуємо розміщення Ваших матеріалів у виданні на комерційній та безоплатній основі, розглянемо будь-які інші варіанти співпраці!

Для розміщення реклами та матеріалів:

(067) 612 87 99

(067) 618 84 20

E-mail: glavred@ab.org.ua

 Розсилка бюлетеню та її припинення здійснюється за заявочним принципом на e-mail: add@ab.org.ua

Щоб відмовитись від розсилки, відправте лист на адресу odd@ab.org.ua

Детальна інформація на сайті проекту: www.ab.org.ua

Побажання та зауваження щодо змісту електронного інформаційного видання “Аграрний бюлетень” просимо надсилати на e-mail: glavred@ab.org.ua або т/ф (061)236-76-01; т. (067) 612 87 99

Підготовлено та видано
ТОВ «ГЛОБАЛ МУЛЬТІМЕДІА»,
Департаментом агропромислового розвитку
Запорізької обласної державної адміністрації

